

Tweede Kamer der Staten-Generaal
vaste commissie voor Financiën
t.a.v. de griffier, mevrouw mr. P.F.L.M. Tielens - Tripels

Per e-mail

Onze referentie
2017-00051773/MHEEN

Den Haag
25 januari 2017

Betreft
Inbreng verslag Wetsvoorstel Herstel en afwikkeling van verzekeraars (Kamerstukken 34 842)

Geachte dames en heren,

Ten behoeve van de inbreng voor het verslag van het wetsvoorstel Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars op 1 februari 2018 zouden wij graag onderstaande punten onder uw aandacht willen brengen.

Wij ondersteunen het streven naar een versterking en actualisering van het herstel- en afwikkelingskader voor verzekeraars. Een geloofwaardig kader kan een bijdrage leveren aan het vertrouwen in de verzekeringssector en in het bijzonder de bescherming van polishouders, indien een verzekeraar onverhoopt in de problemen mocht raken. Het is zodoende in het belang van de verzekeringssector. Een dergelijk herstel- en afwikkelingsregime is het sluitstuk van een robuust toezichtraamwerk voor verzekeraars, dat uiteraard op zichzelf al de kans op een falen van een verzekeraar heel klein moet maken en ook al in een aantal mechanismen voorziet dat bij een falen van een verzekeraar de schade zo beperkt mogelijk houdt. Het is goed dat het toekomstige kader voorziet in een aantal mogelijkheden om de belangen van polishouders nog beter te borgen, te weten:

1. het opstellen van een (ex ante) voorbereidend crisisplan door verzekeraar;
2. het opstellen van een (ex ante) afwikkelingsplan door DNB;
3. een nieuwe bevoegdheid van de curator om in een faillissement voorschotbedragen te kunnen uitkeren;
4. een hoog voorrecht in faillissement voor polishouders voor (aanvullende) schadevergoeding;
5. het invoeren van het 'no creditor worse off' criterium.

Net zoals bij diverse huidige interventiemogelijkheden al het geval is (zoals de noodregeling die komt te vervallen), kunnen polishouders onder strikte omstandigheden worden gekort op hun rechten uit verzekering ('bail-in'). In het voorstel wordt bail-in begrensd door het 'no creditor worse off' criterium, zodat zij niet in een slechtere positie komen te verkeren dan zij in een faillissement met hoge voorrangpositie zouden zijn geweest. Wij ondersteunen dit.

Echter, een aantal aspecten met betrekking tot het wetsvoorstel zouden wij graag onder uw aandacht willen brengen.

Europese samenhang

Ten eerste willen we graag aandacht vragen voor de constatering van de Raad van State dat er vooralsnog onvoldoende aanknopingspunten bestaan voor het oordeel dat het toepassingsbereik van de afwikkelingsinstrumenten in overeenstemming is met het Unierecht. De regering geeft weliswaar aan dat Nederland in nauw overleg is met de Europese Commissie, maar het is niet duidelijk of dit wetsvoorstel onderdeel is van het overleg. De Europese Commissie heeft in ieder geval geen standpunt ingenomen.

Tot nu toe heeft de Europese Commissie ook niet gereageerd op een opinie van toezichtautoriteit EIOPA over recovery & resolution. Het is met het oog op dit wetsvoorstel echter wel van belang te weten wat de Europese Commissie van plan is en op welke termijn ze met voorstellen gaat komen in reactie op de opinie van EIOPA.

Het is cruciaal dat dit voorstel zal aansluiten bij wat op Europees niveau afgesproken gaat worden om een gelijk speelveld voor (internationale) verzekeraars te borgen. Met dit voorstel loopt Nederland voorop ten opzichte van andere EU-lidstaten. Afgezien van de onduidelijkheden bij de toepassing van dit wetsvoorstel op internationale verzekeraars, bestaat er ook een kans dat het voor investeerders minder interessant is om in Nederlandse verzekeraars te investeren.

Afwikkelbaarheid

DNB zal komen met een beoordeling van de afwikkelbaarheid van verzekeraars en met voorstellen om dat te bewerkstelligen. Tegen een besluit van DNB om belemmeringen voor afwikkelbaarheid weg te nemen, kan de betreffende verzekeraar in beroep gaan, maar het is ongewenst om in een dergelijke situatie terecht te komen. Wij pleiten ervoor om in het wetsvoorstel op te nemen dat bij de beoordeling van de afwikkelbaarheid ook rekening wordt gehouden met bedrijfseconomische gevolgen van een bepaalde constructie. Tevens stellen wij voor om in het geval van verschillen van inzicht tussen DNB en de betrokken verzekeraar, als extra waarborg een onafhankelijke toetsing (ex ante) in te richten buiten de formele rechtsgang om.

In de praktijk worden bijvoorbeeld binnen verzekeringsgroepen kosten beperkt door het gebruik van gezamenlijke service centra. Dat is in het belang van de klant. Zo'n constructie kan bij afwikkelbaarheid tot bezwaren leiden. De oplossing zou naar onze mening moeten liggen in het laten voortbestaan van dergelijke kostenbesparende initiatieven, ingebed in een afwikkelbaar contract. Zonder nadere toelichting in het wetsvoorstel zou afwikkelbaarheid geïnterpreteerd kunnen worden als "per verzekeringsentiteit afgescheiden", wat uiteindelijk tot een kostennadeel voor de verzekeraar én de klanten kan leiden. Wij pleiten er daarom voor om de Toelichting bij het voorstel op dit punt aan te passen.

Ingrijpen anders dan door Solvency II criteria

Wij vinden het van groot belang dat dit wetsvoorstel niet leidt tot aanvullende interventiecriteria dan door de Solvency II regelgeving zijn gesteld. Daarbij geldt dat intrekking van de vergunning gelinkt is aan overschrijding van de MCR (Minimum Capital Requirement) zonder verbeteringsperspectief. Dat zou de 'conditio sine qua non' moeten zijn om tot afwikkeling over te gaan.

Financieringsregeling

Tijdens de consultatie hebben wij al aangegeven dat een bijdrage in de kosten van een afwikkeling door de verzekeringssector op zijn plaats kan zijn, maar wij menen wel dat die bijdrage in absolute

termen gemaximeerd zou moeten worden. In de Toelichting op het wetsvoorstel staat in een enkele zin bepaald dat het een ex post bijdrage betreft, zodat er geen fonds wordt gevormd. Het zou goed zijn als dit element ook in de wetstekst zelf zou worden opgenomen.

Nadere regels

Diverse (technische) zaken moeten nog worden uitgewerkt. Dat gebeurt voor een deel in een AMvB en voor een deel via toezichthouderregels. Hierbij kan gedacht worden aan de precieze inhoud van de plannen (welke stress-scenario's, welke eisen), waarderingsvraagstukken (waardering van activa en passiva, minder liquide beleggingen, verzekeringsverplichtingen) en de financieringsregeling (bijvoorbeeld als per abuis niet voldaan is aan het 'no creditor worse off' principe of als de curator per abuis te veel tussentijdse uitkeringen heeft verstrekt). Bij het opstellen van deze AMvB's achten we het van groot belang dat de praktische uitvoerbaarheid en de operationele kosten van de voorstellen voldoende aandacht krijgen. Zo heeft de ervaring geleerd dat het de vraag is in hoeverre een hoog detailniveau bij het maken van voorbereidende plannen voor een situatie die zich niet of anders kan voordoen toegevoegde waarde heeft.

Gelet op de mogelijk vergaande strekking van deze nader vast te stellen regels, specifiek ten aanzien van de afwikkeling van internationaal opererende verzekeraars, pleiten wij voor een voorhangprocedure.

Natuurlijk zijn wij graag bereid om deze brief desgewenst nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

H.L. De Boer